

“Тому хто біля тебе руку дай: українська, єврейська та польська історії Галичини”

Iryna Kitura <irakitSPAMFILTER@ucu.edu.ua>

Четвер 07 Жовтень 2010

6 жовтня у кінотеатрі “Кінопалац” відбувся показ документального фільму "Три історії Галичини" у рамках Третього Єкуменічного Соціального Тижня. Це стрічка про історії життя трьох героїв, які пережили трагічні події на Галичині під час Другої Світової війни. Переглянути стрічку прийшли історики, релігіє знавці, громадські діячі, релігійні лідери та люди доброї волі різних національностей та віросповідання, для яких не байдужа історія Галичини.

Перед показом привітали глядачів режисери фільму: українка Ольга Онишко і ліванка Сара Фаргат. На жаль, вони не змогли приїхати, тому можна було побачити, лише їхню презентацію. Ольга Онишко наголосили на тому, що під час Другої Світової війни було багато фактів ворожнечі між людьми різних національностей. А метою їхнього фільму було показати взаємодопомогу у страшні часи війни. Тому вони обрали трьох реальних героїв і розповіли їхні історії, які розкривають дружність українців, поляків, євреїв між собою.

Основні теми, що розкриваються у кінокартині: примирення, надія та прощення. Фільм мав три умовні частини: єврейська історія, українська історія і польська історія. Це життєві спогади людей, які пережили війну і відчували на собі увесь жах цих подій.

Перша історія відбувалася у місті Бориславі. Єврейську родину Вайсів спочатку переховувала сусідка українка, потім у дитячому садку їх ховала та допомагала їм польська родина. Так вони ховалися 22 місяці. А з приходом радянських військ повернулися додому. А потім самі Вайси віддячили українці і врятували від радянської влади її сина, що служив нацистській поліції, зібраний з місцевих жителів.

Друга історія про зв'язкову УПА Ольгу Ільків, яка була у підпіллі з маленькими дітьми і мамою. Ольга охороняла провідника УПА Романа Шухевича (псевдонім Тарас Чупринка). Вона відсиділа 14 років у тюрмах. І була однією з чотирьох жінок-в'язнів, яких не хотіли випустити на волю через їхнє не бажання покаятися перед радянською владою. Діти не одразу сприйняли позитивно історію матері, бо були виховані в дусі комунізму, але з часом, вони зрозуміли героїзм Ольги Ільків і зараз поважають її та гордяться нею.

Третя історія про польського священика з Перемишля Станіслава Бартмінського, який дбав про українські церкви і цвинтарі. І розповів, як українці врятували польських селян від нападу польських вояків, та про ікону Божої Матері, яка прийняла на себе цей удар (на руці ікони залишився слід від кулі). о. Станіслав відновив українську капличку, в якій не проводяться Богослужіння, але вона відкрита для всіх, а також відновив єврейський цвинтар, як пам'ятку про людей різної національності, що жили в Галичині.

Режисери фільму протягом чотирьох років збирали матеріали, мандруючи Галичиною. І все для того, аби історія всіх мужніх людей, які стали учасниками жаклих подій Другої Світової війни, але не втратили сили духу, не була забута.

Протягом 86 хвилин стрічки глядачі змогли відчувати та переосмислити дух того часу, пережити разом з героями їхні історії. Багато людей були розчулені побаченням, почутим і дали волю сльозам.

На показ фільму прийшли і головні герої стрічки: українка Ольга Ільків та польський священник Станіслав Бартмінський. Героїня кілька разів наголосила на тому, що “ми не біомаса”. Під час тюремних поневірянь Ольга думала, що кагебісти не люди і зневажала їх. Але зараз 90-літня героїня зазначає, що й серед кагебістів були люди, і якби не двоє з них, вона б могла втратити дітей назавжди, в них є почуття. “Серце людське є в кожного” наголошує Ольга Ільків. Також героїня обіцяла написати книгу спогадів свого життя.

Фільм двічі демонструвався в українському павільйоні на Каннському кінофестивалі, на Міжнародному фестивалі «КіноЛев» у Львові, а 5 жовтня буде представлений в Гамбурзі.
Микуляк Анна